

Kaupunginhallitus 15.03.2021 § 83

§ 83

Valtuustokysymys Espoon varautumisesta Veikkaus Oy:n tuotoilla tuettujen kolmannen sektorin palveluiden supistumiseen (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Merra Martti
Nordling Merja
Ahlström Mari
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Sivistystoimen johtaja Rinta-aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Jyrki Kasvin sekä 22 muun valtuutetun valtuustokysymykseen Espoon varautumisesta Veikkaus Oy:n tuotoilla tuettujen kolmannen sektorin palvelujen supistumiseen sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Jyrki Kasvi sekä 22 muuta valtuutettua ovat 18.11.2019 jättäneet valtuustokysymyksen, jossa he kysyvät miten Espoo on varautunut Veikkaus Oy:n tuotoilla tuettujen kolmannen sektorin todennäköiseen palvelujen supistumiseen.

Valtuustokysymyksessä tuodaan esille se, että kolmannen sektorin toimijat täydentävät kaupungin palveluita etenkin sosiaali-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden osalta. Lisäksi todetaan, että järjestötoimintaa rahoitetaan merkittävästi Veikkaus Oy:n rahapelien tuotoista maksettavilla avustuksilla. Valtuustokysymys on kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Valtio tukee pääosin veikkausvoittovaroin kuntien liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluja monin eri tavoin. Tällaisia tuettavia kokonaisuuksia ovat liikunnan puolella liikunnan edistämishankkeet, liikuntapaikkarakentaminen sekä liikuntajärjestöjen (seurat ja lajiliitot) avustaminen. Kulttuurin puolella tukea saavat mm. museot, orkesterit, teatterit ja kirjastot. Nuorisopalveluissa esimerkiksi etsivä nuorisotyö rakentuu valtiolta saatavien avustusten perustalle.

Pääkaupunkiseutu saa vuosittain liikuntapaikkarakentamiseen noin 3 miljoonaa euroa OKM:ltä ja lisäksi Avin avustuksia yli miljoonan. Kunnille suuntautuva tuen määrä vaihtelee, koska ne suunnataan alkaville ja/tai toteutettaville hankkeille. Mitä enemmän kunta investoi näihin, sen suurempi hyöty valtion myöntämistä avustuksista saadaan.

Valtio myöntää tukea keskimäärin nuorisotyöhön 4,46 euroa / alle 29 -vuotias ja liikuntapalveluun 3,56 euroa jokaista asukasta kohti. Espoossa se merkitsisi laskennallisesti yhteensä noin 1,5 miljoonan euron vuosittaista avustusta. Rahaa ei kuitenkaan talousarvioissa kanavoida suoraan ko. palveluihin.

Espoon osalta merkittävimmät tukierät ovat kohdistuneet etsivään nuorisotyöhön ja liikuntarakennushankkeisiin, joita ovat toteuttaneet myös yksityiset toimijat. Kaupungin toteuttamissa kohteissa tukimäärä on tasoa 2-3% koko investoinnin määrästä. Tuki ei ole automaattinen eikä se ole vuosittainen. Seuratoimintaa tuettiin vuonna 2019 erilaisten hankkeiden kohdalla yli 100 000 eurolla veikkausvoittovaroista.

Kulttuurin osalta veikkausvoittovarojen osuus on merkittävä. Rahoilla tuetaan kansallisia kulttuurilaitoksia ja taiteen edistämisen keskeisin osa, esimerkiksi Ooppera ja Kansallisteatteri. Espoon osalta tilanne on sama, sillä museot, teatterit, orkesterit, tapahtumat ja festivaalit saavat osansa valtion rahoituksesta.

Rahoituksen merkittävä väheneminen köyhdyttäisi dramaattisesti kulttuurikenttää ja vaikuttaisi kielteisesti asukkaiden arjen hyvinvointiin.

On tärkeää, että valtion tuki liikunnan, kulttuurin ja nuorisotyön osalta jatkuu täysin riippumatta siitä, miten veikkausvoittovarojen käy. Tuki tulisi muuttaa valtion budjetin kautta jaettavaksi tueksi. Tuen irrottaminen veikkausvoittovaroista olisi myös moraalisesti kestävämpää pelialan lieveilmiöiden, mm. peliriippuvuuden aiheuttamien haittojen vuoksi. Valtion budjettiin perustuva rahoitus on paremmin ennakoitavaa kuin uhkapelaamiseen perustuva rahoitus. Karkeasti laskettuna 30 %:n leikkaus veikkausvoittovarioihin perustuvasta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus Stean avustuksista tarkoittaisi Espooseen n. 10 milj. euroa vähemmän resurssia kolmannen sektorin toimintaan. Kyseessä on taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittävä tuki, jota tarvitaan edelleen. Rahoitusvastuun tulee säilyä jatkossakin valtiolla, sillä kuntatalous ei kestä yhtään ylimäärisiä rasituksia.

Järjestöt tuottavat tyypillisesti sellaisia palveluja, joita muut tahot eivät järjestä. Erilainen vertaistyö perustuu pitkälti vapaaehtoistoiminnalle, mutta palveluita ei voi tuottaa pelkän vapaaehtoistyön voimin. Vertaistoiminnan järjestäminen ja vertaistyöhön perustuva asiantuntijuus edellyttävät palkattujen ammattilaisten tekemää koordinointi-, koulutus- ja viestintätöitä.

Päätöshistoria